

[Socialministeren.]

Ja, saa sent som den 27. April 1933 var jeg inde paa de samme Betragtninger, Sp. 5366 og 5386, hvor jeg ganske klart udtaler følgende:

„Naar man derfor spørger mig: Hvad koster Socialreformen? saa svarer jeg: Det kommer virkelig ganske an paa, hvilken Samfundstilstand man opretholder, om man har en Arbejdsløshed paa 200 000 eller en Arbejdsløshed paa 50 000. Og derfor er det afgørende ikke en Understøttelseslovgivning, men det afgørende er den økonomiske Lovgivning, der findes i Samfundet.“

Hvad skal man egentlig stille op med den Form for Politik, med den Slags Polemik, der Gang paa Gang tillægger den ansvarlige, ikke alene en anden Betragtningmaade, end han selv gør gældende, men en i sig selv ganske idiotisk Opfattelse? Naar man ser hele denne Agitation med Sammenblanding af alle mulige Problemer, hidrørende fra Krise, Arbejdsløshed, Eksport- og Valutavanskeligheder, sammenfattet i det ene Ord Socialreformen og Socialreformens Hvilen i sig selv, en Agitation, der drives fra „Skatteborgeren“ over „Aalborg Amtstidende“ til „Arbejderbladet“, saa mindes man det gamle Ord: Her gaar det godt, her bor de tossede!

Selv Venstres ærede Formand har jo maattet tage Afstand fra denne forvrøvlede Agitation. Det ærede Medlem Hr. Krag udtalte saaledes den 9. December i Fjor — Sp. 1907 og 1908 — følgende:

„Naar man rundt omkring i Landet siger: ja, Udgifterne i denne Periode viser klarligt, at hele den Udgiftsopstilling, som ledsagede Socialreformen, var fuldkommen forfejlet, naar man udtaler sig saaledes, skyldes det udelukkende Mangel paa Kendskab til, hvad man taler om. Thi den Opgørelse af Socialreformens Udgifter, som forelaa for den høje Rigsdag, var jo Udtryk for en Besvarelse af Spørgsmaalet: Hvad vilde Socialreformen have kostet, hvis den havde været gældende Lov i det sidste Aar, for hvilket Regnskabsopgørelse forelaa, det vil sige for Aaret 1929—30? Og Resultatet af denne Undersøgelse, som blev foretaget i Socialministeriet, i Samarbejde med Statistisk Departement naturligvis, var dette, at bortset fra Overgangsudgifterne — og de kommer til syvende og sidst ikke fortsat i Betragtning — vilde Socialreformen, hvis den havde bestaaet i Regnskabsaaret 1929—30, have foranlediget en Udgift, som laa umiddelbart

op ad den Udgift, der var afholdt i dette Regnskabsaar, som Følge af hele den gældende Sociallovgivning. Imidlertid er det jo klart, at naar Forholdene ændrer sig saa voldsomt, som Tilfældet har været siden dette Sammenligningsaars Slutning, kan en Ordning ikke holde finansielt i Sammenligning med 1929—30, saa *maa* Udgifterne selvsagt stige.“

Det kunde jo heller aldrig falde den ærede Ordfører Hr. Christmas Møller ind at modsige denne saa indlysende Betragtningmaade, forstaaelig for ethvert tænkende Væsen, men saa nødes jeg ogsaa til i Velanstændighedens Navn at anmode ham om at standse den Art Agitation mod Socialreformen. Dette udelukker jo nemlig aldeles ikke en saglig Diskussion om det virkelige Spørgsmaal, der ligger bag ved hans Udtalelse Sp. 113, der vel i denne Relation kan gengives saaledes: Har Staten da virkelig Raad til at ofre saa mange Millioner Kroner paa Socialreformens Omraade? — altsaa som Tilskud til Socialforsikringen og som offentlig Forsorg af de forskellige Kategorier. Det kan man altid diskutere, men Diskussionen er temmelig ligegyldig, naar man holder den i ren Almindelighed, og hvis man ved Paastanden mener, hvad mange gør, at Socialreformen er langt dyrere, end den tidligere Lovgivning vilde have været i disse Aar, altsaa under en Krise og stor Arbejdsløshed, saa benægter jeg dette, og jeg vil gerne se de sagkyndige, der hævder det modsatte.

Jeg henviser her ogsaa til Udtalelserne fra de ærede Medlemmer Hr. Fr. Andersen (Holbæk A.) og Hr. Søren P. Larsen m. fl.

For øvrigt stiger de almindelige Forsørgelsesudgifter overalt i Landene, hvor Arbejdsløsheden stiger, selvfølgelig. Jeg saa for øvrigt netop i Gaar en Oversigt fra Sverige, som man ellers altid fremhæver som Danmarks Modsætning. Forfatteren, den meget bekendte Kancelliraad Koch kaldte Stigningen i Fattigudgifterne i Sverige rent ud forførende for 1932. Ganske vist er der gennem Socialreformen gennemført en Række Forbedringer bl. a. for Flertallet af Alders- og Invalidere, større Tilskud til Arbejdsløshedsforsikringen, som vil koste meget under en stor Arbejdsløshed, Fødselshjælp, bedre Hjælp til Enker og en Udbygning af Særforsorgen, som i hvert Fald i en Overgangstid vil betyde øgede Udgifter. Men disse modsvares paa andre Omraader ved Begrænsning af den skønsmæssige Hjælps Omfang, ved Hjelpekasserens Bortfald, Administrationens Sammendragning paa eet Sted, Trangsgrensens Fast-